

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 0 7 2 5 3 1 1 1

JESENSKI ROK

FILOZOFIJA

≡ Izpitna pola 1 ≡

Četrtek, 30. avgust 2007 / 120 minut

*Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Od petnajstih esejističnih vprašanj odgovorite na **eno**. Pišite v izpitno polo z nalivnikom ali kemičnim svinčnikom. Nečitljive rešitve in nejasni popravki se točkujejo z nič (0) točkami. **Osnutek napišite na konceptna lista. Osnutek se pri ocenjevanju ne upošteva.**

Vsak esej je ovrednoten z 22 točkami.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Izmed 15 vprašanj izberite eno in napišite esej, ki naj bo dolg najmanj 600 besed. Bodite pozorni na **analizo ključnih pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) ter na razlago in **argumentacijo stališč**, ki jih boste v eseju predstavili. Pri razlagi in utemeljevanju uporabite **konkretne primere**, oprite pa se seveda na **filozofske perspektive**, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju obravnavajte **vsaj dva pogleda** na dani problem. Pri tem se od zdravorazumskega pristopa, ki niza različna mnenja, poskusite dvigniti do filozofskega premisleka o **temeljnih posameznega pogleda**.

VPRAŠANJE STVARNOSTI

1. Razpravljajte o trditvi: Čutno-zaznavni svet ni zgolj videz, temveč edina resničnost (realnost).
2. Razpravljajte o trditvi: Če človek ne bi raziskoval svojega življenja, ne bi imel možnosti odkriti njegovega smotra in živeti avtentično.
3. Razpravljajte o trditvi: Dualistično stališče o telesu in duhu je metafizični preostanek dobe, ki ni poznala sodobnih znanstvenih spoznanj o delovanju možganov, zato je mogoče danes zagovarjati le materializem.

VPRAŠANJE SPOZNAVJA

4. Razpravljajte o trditvi: Spoznanje je resnično le, kadar se naša misel ujame z dejanskostjo, če pa resnično pojmuje kot tisto, kar je koristno oziroma uporabno, ne moremo govoriti o spoznanju.
5. Razpravljajte o trditvi: Bistvo stvarnosti je čutilom nedostopno.
6. Razpravljajte o trditvi: Skeptična drža je nesmiselna, saj je očitno, kakšna je resničnost (realnost).

VPRAŠANJE MORALE

7. Razpravljajte o trditvi: Moralnih dolžnosti nimamo do drugih, temveč edino do sebe.
8. Razpravljajte o trditvi: Če ne priznamo, da obstajajo občeveljavne moralne vrednote, zapademo v nihilizem.
9. Razpravljajte o trditvi: Če ne bi bilo strahu pred kaznijo v onostranstvu, se ne bi vedli skladno z moralnimi normami.

POSAMEZNIK IN SKUPNOST

10. Razpravljajte o trditvi: Demokracija ni možna, ker se ljudje med seboj preveč razlikujemo.
11. Razpravljajte o trditvi: Pravična je tista družba, v kateri posameznik skrbi le zase.
12. Razpravljajte o trditvi: Pravice, ki jih posedujemo, se lahko upravičeno odpravijo, če se tako dogovorimo.

FILOZOFIJA RELIGIJE

13. Razpravljajte o trditvi: Do Boga nas privedejo le čustva, razum nam na tem področju ne more pomagati.
14. Razpravljajte o trditvi: Obstoj Boga moramo sprejeti, sicer bi bilo naše življenje nesmiselno.
15. Razpravljajte o trditvi: Ljudje pa (zmotno) mislijo, da se Bogovi rodijo, da se oblačijo kakor oni in imajo glas in postavo. (Ksenofan)

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN